

॥ ଶ୍ରୀ ॥

ଅଥ ଶ୍ରୀ ତ୍ରିବିକ୍ରମପଂତିତାରାୟ୍ଣସ୍ତୁତ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣପଂତିତାରାୟ୍ଣବିରଚିତଃ

॥ ଶ୍ରୀ ମଧୁବିଜୟଃ ॥

୧୨. ଦ୍ଵାଦଶଃ ସର୍ଗଃ

ଅତ୍ରାନଂତସ୍ଵାଂତବେଦାଂତିସିଂହେ ମୁଖ୍ୟବ୍ୟାଖ୍ୟାନିସ୍ଵନେ ଜ୍ଞଂଭମାଣେ ।

ସଦେଧା ମାଦ୍ୟଦ୍ଵାଦିଦଂତାଂଦ୍ରଭୀମେ ଭେଜେ କ୍ଷୋଭୋ ମାୟିଗୋମାୟୁୟୁଧୈଃ ॥ ୧୨.୧ ॥

ସଂଭୂୟାମୀ ଚୋଳଜଦ୍ଵାପିପୁର୍ଯ୍ୟୋଃ ପାର୍ଶ୍ଵେ ପାପା ମଂତ୍ରୟାମାସୁରୁଗ୍ରାଃ ।

ସାସୁୟା ଭୁଭୁଷଣେ ବାୟୁଦେବେ ମୁଞ୍ଚା ଯଦ୍ଵଦ ଧାର୍ତ୍ତରାକ୍ଷ୍ଟ୍ରାଂତିକେ ପ୍ରାକ ॥ ୧୨.୨ ॥

ସଦ୍ଵାସୁୟଂ ଦକ୍ଷମୁଚେଃଶୁଭାନାଂ ବାଚାଃଲୋଲଂ କୋପି ଗାଂ ଧାରକସ୍ୟ ।

ମଧେ ତେଷାଂ ନୀଚନୀତ୍ୟା ସମାନୋ ବାଚାଲୋଃଲଂ କୋଃପି ଗାଂଧାରକସ୍ୟ ॥ ୧୨.୩ ॥

ଏକଂ ତତ୍ଵଂ ବଞ୍ଚି ମାୟାମୟାୟଂ ବାକ୍ୟୋଃ ପ୍ରାଚୈ୍ୟରପ୍ୟବାଚ୍ୟଂ ବିଧତ୍ଵେ ।

ପୂର୍ବାଃପୂର୍ବା ହଂତ ଦୌର୍ଦ୍ଦିଗ୍ୟଭୂଷା ଚିତ୍ରଂଚିତ୍ରଂ ଦର୍ଶନାଚାର୍ଯ୍ୟନୀତିଃ ॥ ୧୨.୪ ॥

ମର୍ତ୍ତ୍ୟାମର୍ତ୍ତ୍ୟାମର୍ତ୍ତ୍ୟବିଦ୍ଵିଗ୍ଠୁରୋଗଂ ବିଶ୍ଵଂ ଦୃଶ୍ୟଂ ବିପ୍ରଚଂଡାଲପୂର୍ବମ ।

ଭେଦାପେତଂ ଭେଦିମାନୈଃ ସମାନୈଃ ସାଧୀୟଃ କଃ ସାଧୟେତ ତାମଲକ୍ଷ୍ମା ॥ ୧୨.୫ ॥

ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବ୍ୟାବହାର୍ଯ୍ୟଂ ବିଧତ୍ଵେ ସର୍ବଂ ମୋହେ ସର୍ବନିର୍ବାହିଣୀ ସା ।

ଜ୍ଞାନେ ଜାତେ ଦଗ୍ଧବସ୍ତ୍ରପ୍ରତୀତଂ ପକ୍ଢେ ତସ୍ମିଂସ୍ତପ୍ତଲୋହାଉଦ୍ଵାର୍ବତ ॥ ୧୨.୬ ॥

ଜ୍ଞାନିଶ୍ରେଷ୍ଠଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଜ୍ଞାନିବର୍ଗେ ନୈର୍ଗୁଣ୍ୟସ୍ତେ ସାଂପ୍ରତଂ ନାଥଭୂତାଃ |
ଆକ୍ରନ୍ଦଂ ମେ ହଂତ ଶୃଣ୍ଠିତୁ ସୋଃୟଂ ହାହା ମାୟାବାଦ ଉସ୍ତାଦମେତି || ୧୭.୭ ||

ଭ୍ରଷ୍ଟା ଭାଜା ନ ପ୍ରଭାକୃପ୍ତ ଭାଂଭୂତ ତ୍ରଷ୍ଟା ମାହାୟାନିକାଦ୍ୟାଙ୍କୁ ଯତ୍ର |
ଦୁର୍ଗଂ ମାୟାବାଦସତ୍ରଂ ଦିଧିକ୍ଷୁଃ ନୋପେକ୍ଷ୍ୟା ନସ୍ତତ୍ତ୍ଵବାଦାଗ୍ନିଜିହ୍ଵା || ୧୭.୮ ||

ୟଂ ଯଂ ପ୍ରାପଦ ଭୂରିଚିତ୍ତଃ ପ୍ରଦେଶଂ ତସ୍ମାତ୍ତସ୍ମାଦାଗତେରଂତରାୟଃ |
ପ୍ରତ୍ୟଜ୍ଞାୟି ବ୍ୟକ୍ତମାର୍ଯ୍ୟେଣ ସୋଃପି ପ୍ରାପ୍ନୋତ ପାର୍ଶ୍ଵଂ ହି ବୟଂ ଭାଗ୍ୟହୀନାଃ || ୧୭.୯ ||

ପ୍ରଶ୍ନଃ ପୃଷ୍ଠଃ ଖଂତ୍ୟତେ ତେନ ନୁନଂ ଯୁକ୍ତାଂ ଯୁକ୍ତିଂ ବକ୍ତି ତାସାବଖଂତ୍ୟାମ |
ବାଦିବ୍ରାତଂ ଲଜ୍ଜୟେନ୍ନୋ ବିଶେଷାଦ ଆକ୍ଷେପ୍ରେତି ଶ୍ଵୟତେ କିଂ ନୁ କୁର୍ମଃ || ୧୭.୧୦ ||

ପ୍ରାଚ୍ୟଂ ଶାସ୍ତ୍ରଂ ଯତ ସପାଦଂ ତୁ ଲକ୍ଷଂ ବାକ୍ୟେନୈକେନାକ୍ଷିପଦ୍ଵର୍ଷ ଡାର୍ଥଃ |
ଇଚ୍ଛଂ ପାଂଥୈର୍ବର୍ଣୀତଂ ଶୃଣ୍ଠତଃ ପ୍ରାଗ ଯୁଷ୍ମାନ ପ୍ରାପଦ ଦୁୟମାନଂ ମନୋ ମେ || ୧୭.୧୧ ||

ବେଦବ୍ୟାସୋ ନ୍ଦେଷ ବେଦୋ ନୁ ମୂର୍ତ୍ତୋ ଦିବ୍ୟା ମୂର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ସା ସୁସ୍ଥିତସ୍ୟ |
ତଦ୍ରଶ୍ମରଣାଂ ଚେତି ବାଣୀ କୃପାଣୀ ନୁନଂ ମାୟାପକ୍ଷମୂଲଂ ଛିନତ୍ତି || ୧୭.୧୨ ||

ଅକ୍ଳିଷ୍ଟଂ ତସ୍ମୁତ୍ତଭାଷ୍ୟଂ ବଳୀୟୋ ମାନୋପେତଂ କା କ୍ଷତିର୍ନିସ୍ତଥା ଚେତ |
ଆସ୍ମାକାଃ କେଂପେବମୁକ୍ତ୍ଵା ବିଲଜ୍ଞାଃ ଲଜ୍ଜାସିଂଧୌ ଦୁସ୍ତହେଂମଜ୍ଜୟନ୍ନଃ || ୧୭.୧୩ ||

ତସ୍ୟ ବ୍ୟାଘ୍ରେଃ ଶିଷ୍ୟଜାଲେଷୁ ଗୌଣୈଃ ସଂସହିଂସୌ ଶଂଖଚକ୍ରାଦିଭୃତ୍ଵିଃ |
ମା ଗୃହ୍ୟରନ ବିଶ୍ଵସନ୍ଧ୍ୟାତରାଣି କ୍ଷେମାଘ୍ରେୟ ନସ୍ତତ୍ର ନୀତିଂ ବିଧତ୍ଵଃ || ୧୨.୧୪ ||

ଗୌଣୈସ୍ତକ୍ୱେଗୌଣବାକ୍ୟାଭିଗୁଘ୍ରେଃ ଗୌଣୀଂ ବୁଦ୍ଧିଂ ବର୍ଧୟଂତେ ନୃଣାଂ ତେ |
ହଂସାନାଂ ନୋ ବାଗ୍ଵିଘାତପ୍ରବୀଣାଃ ସିଂଧୁଂ ଭୃକ୍ଷୋବାରିବର୍ଷେରିବାକାଃ || ୧୨.୧୫ ||

ବାହୁଲ୍ୟେନ ହ୍ୟେତଦ୍ଭୁକ୍ତ୍ଵା ଖଲୁ ଦ୍ରାଗ ଏତେ ବିଶ୍ଵଂ ପ୍ରାପ୍ତୁର୍ବଂତି ପ୍ରକାମମ |
ଅସ୍ମିନ୍ନସ୍ମଦର୍ଶନାପାୟକାଲେ ଯଦ୍ଭଲ୍ଲୋକାପାୟକାଲେ ଲୟାପଃ || ୧୨.୧୬ ||

ଆକର୍ଷ୍ୟନ୍ତଂ ତସ୍ୟ ବାଣୀମଥାନେୟା ମାନୀ ତେଷାଂ ମାନିନୀଂ ଚିତ୍ତବେତ୍ତା |
ସ୍ଵାନାଂ ଚେତୋ ନଂଦୟନ୍ ମଂଦଚେତାଃ ଧୃଷ୍ଣାମୁକ୍ତୈର୍ବାଚମାଚକ୍ଷ୍ମ କକ୍ଷ୍ମଃ || ୧୨.୧୭ ||

ତେଜଃ ଶଂକାମାତ୍ରତୋ ଯଦ୍ ବିଲୀନଂ ଧିଗ ଭୀରୁଣାଂ ମାନସଂ ମାନହୀନମ |
ଏକାଂତେନ ପ୍ରାପ୍ତତେଜୋବିଲୀନଂ ସ୍ତେୟୋ ଯସ୍ମାଦ ଭାତି ହୈୟଂଗବୀନମ || ୧୨.୧୮ ||

ୟେଷାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ଶାଂକରୀ ଶଂକରୀ ନୋ ଦେବାଦୀନାଂ ବାଧତାଂ ସାଧୟଂତୀ |
ଶୌକ୍ରୀବାଲଂ ଲଜ୍ଜୟେଦ ଦେବପୂଜ୍ୟଂ ତେଷାମେଷାଂ ସନ୍ନିଧୌ କୋ ବିଷାଦଃ || ୧୨.୧୯ ||

ୟଦ୍ୟଦ୍ଵୈତଂ କର୍କଶୈଗୌଣତକ୍ୱେଃ ରୁଦ୍ଧଂ ସାଧଂ ନୈବ ଭାତ୍ୟସ୍ତୁ ତାବତ |
ଷଟ୍ପର୍ମଞ୍ଜୈର୍ଦିବ୍ୟମଂତ୍ରୌଷଧାଢ୍ଵୈଃ ଏତୈର୍ଗୁପ୍ତାନ ନୋ ବିଜେତା ହି କଶ୍ଚିତ୍ || ୧୨.୨୦ ||

ୟଦ୍ୟପେୟର୍ ନ ହ୍ୟପେକ୍ଷେୟା ବିପକ୍ଷଃ କିଂତୁ ପ୍ରାପ୍ତୋ ନାଧୁନାଃକ୍ରଂଦକାଲଃ |

ଅପ୍ୟଦ୍ଵସ୍ଵାମ୍ବୋଧପ୍ରତୀତୈଃ ଆଚାୟୈର୍ଯୁକ୍ତକ୍ୟତେ ଶଂକରାଦୈଃ || ୧୨.୨୧ ||

ପାରଂପୟୈଶାଂଗତଂ ତତ୍ତୁଶାସ୍ତ୍ରଂ ହଂତୋହ୍ନଂ ନୂତନେନେତୁ୍ୟଦୀର୍ଯୁ |
ତେଷାଂ ଦୋଷା ବର୍ଣନୀୟା ବିଦଗ୍ଧୈଃ ସଂତୋଃସଂତୋ ବାଂପି ମଧସ୍ତଲୋକେ || ୧୨.୨୨ ||

ସ୍ଵାଭିପ୍ରାୟୋ ବ୍ରହ୍ମବତ ସ୍ୟାଦବାତେ୍ୟା ମାୟାଶକ୍ତ୍ୟା ସର୍ବନିର୍ବାହସିଦ୍ଧିଃ |
ଇନ୍ଦ୍ରଂ ନୀତ୍ୟା ଶାସ୍ତ୍ରନୀତେ୍ୟବ ବାଧଃ ସର୍ବୋ ଲୋକଃ ସ୍ଵାମ୍ବନୋ ଯୁଃ ପରଃ ସ୍ୟାତ || ୧୨.୨୩ ||

ଗ୍ରାମେଗ୍ରାମେ ବୀର୍ଯୁତାଂ ମାନନୈଷାଂ ପୂର୍ବଂପୂର୍ବଂ ସାମପୁର୍ବୈରୁପାୟୈଃ |
ସଂପ୍ରାପ୍ତାନାଂ ମାନଭଂଗାୟ କାର୍ଯୁଂ ଗ୍ରଂଥାକର୍ଷାଦୁ୍ୟଦ୍ୟତୈରସ୍ତଦୀୟୈଃ || ୧୨.୨୪ ||

ଇତ୍ୟାଦେ୍ୟତେ କାର୍ଯୁମାଲୋଚ୍ୟ କାଲେ
ଚକ୍ରୁର୍ବକ୍ରାଶ୍ଵକ୍ରିଭକ୍ତପ୍ରତୀପମ |
ୟୋଗ୍ୟା ମଂକ୍ତୁଂ ତେଂନ୍ୟଥା ସୁ୍ୟଃ କଥଂ ବା
ଦୁଃଖୋଗ୍ରାଂଭସ୍ୟଂଧତାମିସ୍ତସିଂଧୌ || ୧୨.୨୫ ||

ବ୍ରତ୍ୟାକାରଂବାସୁଦେବଦ୍ଵିଷଂ ତେ ପ୍ରାଜ୍ଞଂ ମନ୍ୟଂ ପୁଂତରୀକାଭିଧାନମ |
ବାଦବ୍ୟାଜାକ୍ଷେପକାମାଃ କୁମଂତ୍ରାତ ଚକ୍ରୁର୍ଯୁତ୍ତଂ ରୂପ୍ୟପୀଠାଲୟେଂମୀ || ୧୨.୨୬ ||

ୟଦ୍ଵତ ସିଂହଂ ଗ୍ରାମସିଂହୋଂଶୁତୀକ୍ତୋ ହଂସଂ କାକୋ ଯଦ୍ଵଦେବୈକଦୃଷ୍ଟିଃ |
ୟଦ୍ଵଦ୍ଵାୟା ଭୂରିମାୟସ୍ତରକ୍ଷୁଂ ତଦ୍ଵଦ ବିଦ୍ଵଦ୍ଵର୍ଯୁମାହ୍ଵାସ୍ତ ମୁଭଃ || ୧୨.୨୭ ||

ଅପ୍ୟଲ୍ଲୋଃସୌ ନ ହ୍ୟପେକ୍ଷାଂବଭୂବେ ଲୋଲାନ୍ତେବାଦକ୍ଷପକ୍ଷଃ ପତଂଗଃ |
ମଧ୍ୟେନାହୋ ଦୁଷ୍ଟରେଣ ସ୍ଵଭାବାତ ତେଜୋରାଜୀରାଜିତେନାଗ୍ନିନେବ || ୧୨.୨୮ ||

ମାନୈର୍ମାନୈର୍ଭାସମାନୋଃସମାନୈଃ ଆକ୍ଷିପୈ୍ୟନଂ ସ୍ଵଂ ମତଂ ସାଧୟିତ୍ଵା |
ପ୍ରୀତୈ୍ୟ ବିଷ୍ଣୋରୁତ୍ତମପ୍ରୀତିତୀର୍ଥୋ ବେଦବ୍ୟାଖ୍ୟାଂ ବେଦବେଦୀ ଚକାର || ୧୨.୨୯ ||

ଆମ୍ନାୟଂ ଯେ ପେଠୁରାମ୍ନାୟପୂର୍ବଂ ପ୍ରାପ୍ତା ବିପ୍ରାସ୍ତତ୍ର କୌତୁହଲେନ |
ପର୍ଯ୍ୟାସାନାସ୍ତାବଦାଗର୍ଯ୍ୟବର୍ଯ୍ୟଂ ପ୍ରେକ୍ଷ୍ୟଂ ପ୍ରେକ୍ଷାଂଚକ୍ରିରେଂନେକସଂଖ୍ୟାଃ | ୧୨.୩୦ ||

ଉକ୍ତାଂଗେଭ୍ୟଃ କାଦିକାନ ବ୍ୟଂଜୟଂତଂ ତଉନ୍ନାତ୍ରାବ୍ୟଂଜନାଦୌ ପ୍ରବୀଣମ |
ତିସ୍ରୋଃବକ୍ଷାସ୍ତନ୍ନୁଶୈର୍ଭାବୟଂତଂ ଦେବା ଦୃଷ୍ଣୁ ହ୍ୟସ୍ମରନ ଦେବଦେବମ || ୧୨.୩୧ ||

ଆଦୌ ହୁସ୍ଵଦେନ ବସ୍ତାନୁସୃତ୍ୟାଂ ମାତ୍ରାପାଦୌ ବର୍ତ୍ତୟନ୍ ଦୃଶ୍ୟମାନଃ |
କୁର୍ବନ୍ନିନ୍ୟାଶ୍ଵାଗ୍ର୍ୟରୂପା ବିବୃତ୍ତାଃ ଗୋବିଂଦଗ୍ରୀରାସ ଗୋବିଂଦଭକ୍ତଃ || ୧୨.୩୨ ||

ମାଂଗଲ୍ୟାଂଗବ୍ୟକ୍ରଭାବା ତ୍ରିଲୋକୀଂ ରଂଗାରୁତ୍ତା ବିସ୍ମୟଂ ପ୍ରାପୟଂତୀ |
କୃଷ୍ଣେବାନ୍ୟା ମାନ୍ୟବିନ୍ୟାସପାଦା ରେଜେ ମାଧ୍ଵୀ ସୁସ୍ଵରା ବେଦବାଣୀ || ୧୨.୩୩ ||

ଗାଂଭୀର୍ଯ୍ୟାଦୈ୍ୟର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତମୌଦାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟେଃ
ନାନାନାଦଶ୍ଵାୟମୁଜାରଣଂ ତତ |
ଶୀକ୍ଷାଶିକ୍ଷାଲକ୍ଷଣାନାଂ ହି ଲକ୍ଷ୍ୟଂ
ମାନ୍ୟଂ ମନେ୍ୟ ଧନ୍ୟବୁଦ୍ଧେରତୁଲ୍ୟମ || ୧୨.୩୪ ||

କାଳୀଃ କ୍ଲ ପ୍ରାର୍ଣ୍ୟଂ ଜୟନ୍ ଛାନ୍ଦସୀଃ ବ୍ୟକ୍ତଂ ଶାକ୍ଂ ଶାସ୍ତ୍ରମୁଦାବ୍ୟ ଭୂୟଃ |
ସ ବ୍ୟାଚଖ୍ୟାଭୁକ୍ତନୈରୁକ୍ତମାର୍ଗୋ ଜ୍ୟାୟାନ ଜ୍ୟୋତିର୍ବୈଦିନାଂ ଭେଦମିଚ୍ଛମ || ୧୨.୩୫ ||

ଶ୍ରୌତେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାରଣେ ଚାରୁଣୀ ତେ ମାଦୃଶ୍ଚେହୀ ବର୍ଣ୍ଣୟେଦସ୍ୟ କୋ ନୁ |
ବାଗୀଶାନୈର୍ବାଗ୍ନିହଂଗେଂଦ୍ରଜୀବୈଃ ଭୂୟାଃଶ୍ଚୟୈର୍ବର୍ଣ୍ଣିତେ ଯେ ପ୍ରଣମ୍ୟ || ୧୨.୩୬ ||

ଛନ୍ଦସ୍ୱାର୍ଥଂ ସାର୍ଥମତ୍ରାମୁନେଚ୍ଛଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଶୁଭା ବ୍ରାହ୍ମଣା ବ୍ରହ୍ମଣେବ |
ସର୍ବେ ସୌମ୍ୟା ଜିଷ୍ଣୁଜିଜ୍ଞାସୟାଃମୀ ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରୋବୁଞ୍ଚିତ୍ରକାୟାଭିଧାନମ || ୧୨.୩୭ ||

ପ୍ରାଜ୍ୟପଞ୍ଚଃ ପ୍ରାଜ୍ୟୟା ପଞ୍ଚୟାଃସୌ ହଂତାବୋଚକ୍ତୁତ୍ରବର୍ଣାଭିଧେୟମ |
ତସ୍ତୁ ତ୍ୟର୍ଥୀ ପ୍ରାର୍ଥ୍ୟତେ ବକ୍ତୁମେତତ ପ୍ରାଜ୍ଞାସ୍ତାଭିଃ ଶ୍ରୋତୁକାମୈର୍ଭବାଂଶ୍ଚ || ୧୨.୩୮ ||

ଇତ୍ୟୁକ୍ତସ୍ତୈରେଷ ବିସ୍ତାରିବୁଦ୍ଧେଃ ପ୍ରାପ୍ତୁଂ ସାମ୍ୟଂ ସଂପ୍ରବୃତ୍ତୋ ଦୁରାୟା |
ହାସେୟାଃତ୍ରାଭୁଦ ବାସୁଦେବପ୍ରଭାର୍ଥୀ ଯଦ୍ୱତ ପୂର୍ବଂ ପୌତ୍ରକୋ ବାସୁଦେବଃ || ୧୨.୩୯ ||

ଆତ୍ମାଦେଶାଦୁତ୍ତରଂ ରାଦିଶକଂ ଶୁଭା ନାରେତ୍ୟୁକ୍ତବଂତଂ ପଦଂ ତମ |
ବ୍ୟାଖ୍ୟାଲୌଲ୍ୟାଦୈତରେୟାଦିସୁକ୍ତେ ପୃଥ୍ୱୀଦେବା ନିନ୍ଦନୀୟଂ ନିନିଦୁଃ || ୧୨.୪୦ ||

ଶାର୍ଦୂଲୀଖ୍ୟାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ସଂଭାବିତଃ ପ୍ରାଗ ଲୋକେ ଧୂର୍ତ୍ତୋ ମାୟିଗୋମାୟୁରେଷଃ |
ବାଦିଦ୍ୱୀପିଧ୍ୱଂସିନଂ ମଧ୍ୱସିଂହଂ ପ୍ରାପ୍ତୋ ହୀଚ୍ଛଂ ଶକଶେଷୋ ବଭୂବ || ୧୨.୪୧ ||

କୃଷ୍ଣାଭୀଷ୍ଟା ଶାସ୍ତ୍ରବିସ୍ମୟ ସଂଜ୍ଞା ଯା ସ୍ଵୀୟା ଶ୍ରୀଃ ପାଲିତା ସଦ୍ଭିଜେନ |
ପଦ୍ମାଖ୍ୟାସହୈଽଧବେନାହୃତାଂ ତାଂ ଶୁଶ୍ରାବାଗ୍ରାଧ୍ୟାନଂଦତୀର୍ଥାଖ୍ୟପାର୍ଥଃ || ୧୨.୪୨ ||

ତୃଣଂ ତୀର୍ଣାଦଭ୍ରମାର୍ଗୋଽଥ ସାର୍ଯଃ ସଂପ୍ରାପ୍ତୋଽସୌ ଗୋଗଣୈର୍ଭୀଷୟିତ୍ଵା |
ସଂୟମ୍ୟାଂତୟଂତୁକାମେନ ହାସ୍ୟଂ ସଂପ୍ରାପ୍ତଶ୍ରୀର୍ନିର୍ଜିତଂ ତଂ ଜହାସ || ୧୨.୪୩ ||

ଦୁଷ୍ଟାମ୍ଭାଽସୌ ଭଦ୍ରମେକାକିନଂ ଯଃ କ୍ଷେପୁଂ ହେତୁଃ ସୌଖ୍ୟଦାଖ୍ୟଂ ବଭୂବ |
ହୟଂଶୋଽୟଂ ତଂ ନ ଚକ୍ଷାମ ଭୂୟଃ ତୋକେ ସନ୍ନେ ସୁକରଂ କେସରୀବ || ୧୨.୪୪ ||

ତସ୍ୟ ତ୍ରାସାତ ପୃଷ୍ଠତସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟତୋଽଭୂତ କ୍ଷେମାପେକ୍ଷା ଯୋ ଜନଃ ପ୍ରାଗ ଜିତୋଽପି |
ମଧେଽନ୍ୟେଷାଂ ଗୋତତୀସ୍ତସ୍ତୁ ଯୁକ୍ତାଃ ସୋଽନ୍ୟଜ୍ଞିଷୁଃ ପଂଚକ୍ଷୈର୍ଗୌବିଶେଷୈଃ || ୧୨.୪୫ ||

ବିଷ୍ଣୋର୍ଭୂୟଃ ଶୋଭୟତିଃ ପଦାଂତଂ ପାରଂପର୍ଯ୍ୟେଶେର୍ଯ୍ୟମାଶୈରବାୟୈଃ |
ଗୋବ୍ରାତୈଷ୍ଠଂ ଦାରୟିତ୍ଵା ନ୍ୟଗୃହ୍ଣାତ କଂଜାଖ୍ୟାନଂ ସିଂଧୁପଂ ମଧ୍ଵପାର୍ଥଃ || ୧୨.୪୬ ||

ଆସ୍ତ୍ରାମାସ୍ତ୍ରାମେଷ ବୋ ବିଶ୍ଵମୋକ୍ଷୋ ରେରେ ମାୟାବାଦିତୋରା ଦ୍ରବେତ |
ଦ୍ରଷ୍ଟାଦ୍ରଷ୍ଟା ନିଗ୍ରହୀତା ଧୂବଂ ବଃ ପ୍ରାପ୍ତଃ କାଲୋ ଦ୍ରାଗ ଗୁହାଂତଂ ପ୍ରବେଷ୍ଟୁମ || ୧୨.୪୭ ||

ତେଜୋ ବିଦ୍ଵଜ୍ଞଚ୍ରତଂଦ୍ରସ୍ୟ ଲୀନଂ ବିଧ୍ଵସ୍ତାଂଲଂ ବାଦିନକ୍ଷତ୍ରଲକ୍ଷ୍ମୀଃ |
ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପ୍ତଂ ଯତ ତୁ ତଦୀପ୍ତିମୂଲଂ ଯୁଷ୍ମପ୍ତେଷ୍ଠଂ ତନ୍ନିରସ୍ତଂ ତମକ୍ଷୁ || ୧୨.୪୮ ||

ପୂର୍ବାଶାମାପୂର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଵପ୍ରକାଶା ଗୋସଂଦୋହୈଃ ସପ୍ତବିଦ୍ୟାଖ୍ୟବାହଃ |

ଯୁଷ୍ମାଭିଃ କିଂ ନୈଷି ଦେଦୀପ୍ୟତେଽସୌ ଦେବଃ ସାକ୍ଷାତ ସର୍ବବିହ୍ୱର୍ବଦୀପଃ || ୧୭.୪୯ ||

ସର୍ବାଧାରଂ ବ୍ରହ୍ମସଂଜ୍ଞଂ ବିହ୍ୱାୟୋ ରମ୍ୟାକାରଂ ଶାରଦେଂଦୀବରାଭମ |
ସନ୍ନିର୍ଣୀତଂ ଗୁଣ୍ୟଲଂ ଶବ୍ଦଭେଦୈଃ ମଧ୍ୟାଦିତ୍ୟଂ ସଂକ୍ରୀତଂ କୋଽପିଧତ୍ତେ || ୧୭.୫୦ ||

ବିଧାବତବିଧାବତ ଭୃତମତ୍ରିବାଦାସୁରା-
ଅଦଭ୍ରପିଷଣାଭିଧୋ ନରହରିହିଁ ଜାହ୍ୱଲ୍ୟତେ |
ସ ଯୁକ୍ତିନଖରୈଃ ଖରୈର୍ମୁଖରମୁର୍ଖଦୁଃଖାଂକୁରୈଃ ବିଦାରୟତି ଦାରୁଣପ୍ରବଚନପ୍ରଣାଦୋଽପ୍ରିୟାନ ||
୧୭.୫୧ ||

ଧତ୍ତେ ରୁପାଣ୍ୟନଂତାନ୍ୟପି ଭୁବନପତେ ଯୋଂ ହୃଦାଂପେକ ପକ୍ଷୋ ଦକ୍ଷଃ
ସଭେଧ୍ୟାଂଖିଲେଭେଧ୍ୟାଂପ୍ୟମୃତମିହ ଦଦୌ କେବଲଂ ଯୋ ନ ମାତ୍ରେ |
ପକ୍ଷିଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽପରଃ ସନ୍ନମିତମତିପଦୋଽସଂପଦେ ସ୍ୟାଦୟଂ ବୋ ମା

ଦର୍ପଂ ମାୟିସର୍ପା ଭଜତଭଜତ ତାସ୍ତା ଗୁହା ଦ୍ରାଗ ଦ୍ୱିଜିହ୍ୱାଃ || ୧୭.୫୨ ||

ବେଦବ୍ରାତସୁଦର୍ଶନଃ ପରିଲସଉର୍କାଖ୍ୟଶଂଖଧ୍ୱନିଃ
ବିଭ୍ରାଜିଷ୍ଟୁପୁରାଣ ସଂହତିଗଦଃ ଶ୍ଳୋକୌଘଶାର୍ଜୀହିତଃ |
ସସ୍ତୁତ୍ରେଷ୍ଟିତିହାସନଂଦକଚଣୋ ମଧ୍ୟାଖ୍ୟନାରାୟଣଃ
ପ୍ରାପ୍ତୋ ବୋ ନିଜିୟୁକ୍ଷୟା ଦ୍ରବତ ହେ ମାୟାବିଦେବଦ୍ୱିଷଃ || ୧୭.୫୩ ||

ଇତି ନିଗଦତି ମାୟାବାଦିବିଦ୍ୱେଷ ବେଷେ
ଶୁଭଜନନିକରେ ସ୍ୱାରାମତୋଃସ୍ଥାତ ପ୍ରୟାତଃ|
ନ୍ୟବସଦମରଧିଷ୍ଠ୍ୟ ପ୍ରାଗ୍ରବାଗାଦିଧାନେ
ଗୁରୁମତିରଭିନଂଦନ ଦେବମାନଂଦମୂର୍ତ୍ତିମ || ୧୨.୫୪ ||

|| ଇତି ଶ୍ରୀମହାବିକ୍ରମତିଲକ ତ୍ରିବିକ୍ରମପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟସୁତ ଶ୍ରୀନାରାୟଣପଂଡିତାଚାର୍ଯ୍ୟବିରଚିତେ
ଶ୍ରୀମଧ୍ୱଜସ୍ତୋତ୍ର
ଆନଂଦାଂକିତେ ହ୍ୱାଦଶଃ ସର୍ଗଃ ||